

[Carl Petersen.]

stor gevind for de mennesker, der var medlemmer af disse foreninger — altså mindre jordbrugere — ikke alene med hensyn til den lette og måske også på et vist tidspunkt billige adgang til lån, men vel i nok så høj grad fordi de, der benyttede foreningerne, samtidig var sikret en vis vejledning med hensyn til køb af effekter, både hvor det drejede sig om dyr og maskiner, idet man gennem virksomheden havde konsulenter til at vejlede sig.

Selve lovforslaget indeholder kun sådanne ændringer, som man kan sige at tiden og udviklingen har medført, siden den nugældende lov blev vedtaget i 1954, det vil sige en ajourføring med hensyn til prisudviklingen og den tekniske udvikling. Priserne på de effekter, der nu skal købes — det gælder vel for dem alle — ligger i et højere leje, og mekaniseringen har medført, at der skal flere maskiner til. Derfor er det ganske naturligt, at udlånene til de enkelte bliver forhøjet. Det er også sket ved lovforslaget, og jeg hilser med glæde den bestemmelse, hvorefter udlånene er sat op fra 2 500 kr. til 5 000 kr. til mindre køb; hvis det drejer sig om indkøb af større maskiner, kan beløbene gå op til 10 000 kr. Jeg finder også den bestemmelse rimelig, der forhøjer selve grænsen for de brug, der kan benytte denne lovgivning. Den er nu fastsat til 20 000 kr. i grundbeløb eller 15 ha.

Men en naturlig følge af de ting, jeg her har nævnt, er selvfølgelig også, at selve garantitegningen sættes op i forhold til, hvad den er nu; den har været meget lav, idet minimumstaksten var 50 kr. og maksimum 300 kr. Disse beløb foreslås nu sat op til henholdsvis 200 kr. og 500 kr. Ligeledes foreslås det beskedne beløb, der har været betalt i indskud til foreningen, forhøjet fra 10 kr. til 25 kr.; det kan endda siges at være meget beskedent. Jeg er enig med den højtærede minister i, at alle disse ændringer er nødvendige.

Jeg er også tilfreds med, at lånemulighederne til de enkelte foreninger er udvidet. Dette er forsvarligt — det har ministeren også fundet — fordi det har vist sig, at foreningernes administration gennem årene har været sådan, at de har oparbejdet en ret stor reservefond; så vidt jeg

husker, repræsenterer den gennemsnitlig 15 pct. af den udlånte kapital, og det må man sige er godt. Mens der hidtil har kunnet bevilges foreningerne lån til et beløb svarende til 2 gange garantikapitalen, når reservefondens udgjorde over 5 pct. af statslånet, foreslås det nu, at der, når en forenings reservefond udgør 5 pct. af statslånet, kan bevilges lån til et beløb af 4 gange garantikapitalen. Det vil sige, at man stiller flere midler til rådighed og dermed forhåbentlig giver bedre muligheder for at udvide den virksomhed, som øves til gavn for medlemmerne.

Der foreslås en lille renteforhøjelse på $\frac{1}{2}$ pct., hvad der er helt analogt med rentefastsættelsen i andre love om udlån af statsmidler; sammenligner vi den foreslåede rentesats med markedsrenten, kan det vel siges, at $4\frac{1}{2}$ pct. endnu er en forholdsvis lav rente.

Der foreslås endvidere en lille ændring med hensyn til sammensætningen af foreningernes bestyrelse, idet der i § 2, punkt e, står, at flertallet af bestyrelsen vælges af husmandsforeningerne i amtet, men dog blandt medlemmerne af indkøbsforeningen; selve organisationen skal så på sin generalforsamling vælge resten. Der kan måske nok over for dette indvendes, at det for så vidt er mærkeligt, at foreningen vælger den mindste del af bestyrelsen, men det må man formentlig have fundet forsvarligt.

Jeg finder til slut anledning til at sige et par anerkendende ord om indkøbsforeningernes bestyrelser og ledelse. De har gennem årene vist, at de har kunnet udføre et godt arbejde til gavn for de medlemmer, som de har repræsenteret.

Jeg vil samtidig gerne bede den højtærede landbrugsminister meddele tinget, hvorledes det går med den udvidelse, som jeg ved der er arbejdet med, i retning af bedre lånemuligheder også til den kreds af landmænd, der her er tale om. Der er ikke kommet noget med derom her, og jeg vil gerne spørge, om der kommer noget på en eller anden måde i den nærmeste fremtid. Jeg ser sådan på det, at der er et behov for en ny lånefond for denne kategori af landbrug. Man må nemlig huske på, at det produktionsapparat, som skal opbygges på disse små brug, er relativt stort i forhold til arealet; ejerne har derfor vanske-